

RAJARSHI SHAHU MAHAVIDYALAYA, LATUR
(Autonomous)

Syllabus for the B. A. F.Y.
(Semester - I & II)

Programme :-
B.A. (Competitive Examinations Programme - CEP)

Course : Marathi

Credit Based Semester and Grading System
(Revised Syllabus with effect from June 2018)

राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त), लातूर
बी.ए. प्रथम वर्ष (Competitive Examinations Programme - CEP)
बी.ए. मराठी (द्वितीय भाषा)
अभ्यासक्रम
शैक्षणिक वर्ष 2016-17 पासून

मराठी भाषेचे व्याकरण (U-MSL-196)

एकूण तास : 60
गुण 50 : क्रेडिट 2

सत्र पहिले

उद्दिष्टे :-

1. मराठी भाषेचा वर्णविचार समजून घेणे.
2. शब्दांच्या विविध जाती समजून घेणे.
3. संधी म्हणजे काय व तिचे स्वरूप समजून घेणे.
4. वाक्यांचे विविध प्रकार समजून घेणे.
5. भाषेतील व्याकरणाचे महत्त्व समजून घेणे.

निष्पत्ती :-

1. मराठी वर्णमालेतील स्वर, स्वरादी, व्यंजन, सांगता येईल, त्यांची उच्चारस्थाने सांगता येईल.
2. शब्दांच्या आठ जाती उदाहरणासह सांगता येईल.
3. संधीचे प्रकार सांगता येईल, संधी ओळखता येईल.
4. अर्थावरून, विधानावरून, क्रियापदाच्या स्वरूपावरून वाक्यांचे प्रकार सांगता येईल.
5. मराठी व्याकरणाचा परिचय होईल, महत्त्व कळेल.

घटक : 1) मराठीचा वर्ण विचार :

वर्णमाला, वर्णांचे प्रकार, मराठीची वर्णमाला

घटक : 2) शब्द विचार :

शब्दांच्या जाती, विकारी (नाम, सर्वनाम, विशेषण, क्रियापद)
अविकारी (क्रियाविशेषण, शब्दयोगी, उभयान्वयी, केवलप्रयोगी)

घटक : 3) संधी :

स्वरसंधी, व्यंजनसंधी व विसर्गसंधी

घटक : 4) वाक्य विचार, विभक्ती :

विभक्तीचे अर्थ (कारकार्थ व उपपदार्थ)

संदर्भ :

1. सुगम मराठी व्याकरण व लेखन - मो. रा. वाळंबे
2. निबंध : शास्त्र व कला - प्र.न. जोशी
3. शुद्धलेखन नियमावली - शासकीय प्रत
4. मराठी व्याकरणाची मूलतत्त्वे - ग.ह. केळकर
5. मराठीच्या प्रमाणभाषेचे स्वरूप - सुहासिनी लहू
6. व्याकरण शुद्धलेखनप्रणाली - सत्वशीला सामंत
7. मराठी शुद्धलेखन प्रदीप - मो. रा. वाळंबे
8. वाङ्मयीन निबंधलेखन : स्वरूप आणि साधने- रा. ग. जाधव

राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त), लातूर
बी.ए. प्रथम वर्ष (Competitive Examinations Programme - CEP)
मराठी भाषेचे व्याकरण (U-MSL-298)

सत्र दुसरे

एकूण तास : 60

गुण 50 : क्रेडिट 2

उद्दिष्टे :-

1. मराठीतील प्रयोग, लिंग व वचन विचारांचे स्वरूप समजून घेणे.
2. मराठी भाषेच्या अलंकाराचे स्वरूप पाहणे.
3. मराठीतील म्हणी व वाक्प्रकार यांचे स्वरूप व व्याप्ती समजून घेणे.
4. प्रमाण मराठी लेखनविषयक नियमांचा अभ्यास करणे.
5. विरामचिन्हांची परिभाषा समजून घेणे.

निष्पत्ती :-

1. मराठीतील प्रयोग, लिंग, वचन त्यांचे प्रकार उदाहरणासह सांगता येईल.
2. भाषेत अलंकाराचे उपयोजन कसे केले जाते, ते सांगता येईल.
3. मराठीतील म्हणी व वाक्प्रचार यांची परंपरा व अर्थक्षमता संदर्भासह सांगता येईल.
4. लेखनातील चुका टाळून नियमानुसार लेखन करण्यास मदत होईल.
5. विरामचिन्हांचा योग्य वापर करता येईल.

घटक : 1)

प्रयोग विचार :

कर्तरी, कर्मणी, भावे

वचन विचार :

एक वचन, अनेक वचन

लिंग विचार :

पुल्लिंग, स्त्रीलिंग व नपुंसकलिंग

घटक : 2)

भाषेचे अलंकार :

शब्दालंकार, अर्थालंकार

घटक : 3)

वाक्प्रचार व म्हणी :

वाक्प्रचार, समानार्थी - विरुद्धार्थी शब्द, जोडशब्द, म्हणी

घटक : 4)

प्रमाण मराठी लेखन विषयक नियम व विरामचिन्ह :

अनुस्वार, ऱ्हस्व-दीर्घ, सामान्यरूप, विरामचिन्हे

संदर्भ :

1. सुगम मराठी व्याकरण व लेखन - मो. रा. वाळंबे
2. निबंध : शास्त्र व कला - प्र.न. जोशी
3. शुद्धलेखन नियमावली - शासकीय प्रत
4. मराठी व्याकरणाची मूलतत्त्वे - ग.ह. केळकर
5. मराठीच्या प्रमाणभाषेचे स्वरूप - सुहासिनी लहू
6. व्याकरण शुद्धलेखनप्रणाली - सत्वशीला सामंत
7. मराठी शुद्धलेखन प्रदीप - मो. रा. वाळंबे
8. वाङ्मयीन निबंधलेखन : स्वरूप आणि साधने- रा. ग. जाधव